

kan der kun medregnes sådanne lønstigninger, som fremkommer efter, at der er foretaget *modregning* i ikke-overenskomstmæssige tillæg, personlige tillæg og lignende i det omfang, der efter overenskomsten er mulighed herfor, jfr. mæglingsforslagets afsnit A.I.I.

Øgede lønudgifter som følge af ydelse i overenskomstperiodens løb af ikke-overenskomstmæssige tillæg, akkordafsvanstillæg, personlige tillæg og lignende, jfr. mæglingsforslagets afsnit D.b., kan *ikke* begrunde prisforhøjelser.

De tidlønsforhøjelser, der ydes de enkelte lønmodtagere i overenskomstperiodens løb i henhold til en *løfteparagraf*, kan *ikke* begrunde prisforhøjelser, da de forudsættes ydet efter en vurdering af de pågældendes større kvalifikationer m. v.

I de tilfælde inden for et område med en løfteparagraf, hvor der ved organisationsbehandling er konstateret et *misforhold* og er aftalt en lønforhøjelse vil en sådan forhøjelse *ikke* efter nr. 5 umiddelbart kunne begrunde en prisforhøjelse. Imidlertid forudsættes det, at monopoltilsynet ved dispensation efter § 5, stk. 4, vil kunne give nærmere retningslinjer for virksomhedernes adgang til under visse forudsætninger — herunder at overenskomstens procedureregler er overholdt, og at monopoltilsynet får indberetning om lønforhøjelserne — at indregne lønstigninger af denne karakter i priserne.

Tilsvarende gælder i de tilfælde, hvor et *akkordgrundlag* revideres for at afhjælpe et som følge af overenskomstmæssige tidlønsforhøjelser opstået misforhold.

En række virksomheder har i henhold til monopollovens § 24 fået monopoltilsynets godkendelse til at forhøje deres priser, men på grund af prisstoppet har de ikke nået at effektuere de tilladte prisforhøjelser. Det foreslås derfor i stk. 2, at disse virksomheder skal kunne forhøje deres priser i det omfang, monopoltilsynet tidligere har godkendt dette.

I stk. 3 foreslås, at fald i priserne på færdigvarer, råvarer m. v. samt nedsættelser i offentlige takster og afgifter skal give sig udslag i tilsvarende prisnedsættelser. Andre omkostningsbesparelser skal derimod ikke forpligte til prisnedsættelser for ikke at fratage virksomhederne et produktivetsfremmende incitament.

I stk. 4 foreslås, at monopoltilsynet individuelt kan dispensere fra kalkulationsreglerne i stk. 1 og stk. 3 efter de i § 7 indeholdte retningslinjer. Endvidere foreslås, at monopoltilsynet skal kunne give generelle dispensationer fra de pågældende kalkulationsregler, og det forudsættes, at monopoltilsynet i denne henseende følger den praksis, der foreligger

fra administrationen af den nuværende prisstoplov, således at de dispensationer, der er givet fra prisstoploven, vil blive videreført under den nu foreslåede lov. Der er tale om de vare- og erhvervsområder, som monopoltilsynet på grund af markedsforholdene eller varens karakter har holdt uden for loven. Ved produktionsforholdene tænkes bl. a. på sådanne områder, hvor det må anses for nødvendigt ved dispensation at tillade indregning af øgede lønomkostninger i videre omfang end tilladt efter § 5, stk. 1, nr. 5. Endvidere er der åbnet adgang til dispensation, hvor gældende overenskomster er ordnært fornyet i prisstopperioden eller har udløst fastlagte lønforhøjelser i denne periode.

Til § 6.

For tjeneste- og transportydelse er det ikke fundet praktisk muligt at give generelle kalkulationsregler. En hel eller delvis opretholdelse af prisstoppet vil heller ikke være rimelig inden for disse områder, men man må på den anden side ud fra erfaringerne fra administrationen af den seneste midlertidige prislovgivning finde det rigtigst, at der her kan gribes ind over for urimelige prisforhøjelser. Det foreslås derfor i stk. 1 at give monopoltilsynet hjemmel hertil, således at dette vil kunne ske for en periode af indtil 6 måneder. Efter stk. 2 kan monopoltilsynet efter forhandling med de pågældende enkeltvirksomheder, brancheorganisationer eller foreninger forlænge en i henhold til stk. 1 fastsat periode for tidsrum af indtil 6 måneder ad gangen eller fastsætte nye bestemmelser i henhold til stk. 1. Det må forudsættes, at monopoltilsynet umiddelbart efter gennemførelsen af prisindgreb efter stk. 1 optager forhandling med de heraf berørte virksomheder, organisationer m. v.

Også uden for tjeneste- og transportydelsesområdet skønnes der at kunne være behov for, hvor særlige forhold gør det påkrævet, at fastsætte højestepriser eller at foreskrive prisstop. Sådanne særlige forhold vil f. eks. kunne foreligge, hvis det for bestemte varers eller branchers vedkommende vil vise sig vanskeligt at anvende kalkulationsreglerne i § 5, og prisudviklingen inden for et sådant område gør det ønskeligt at gribe ind.

Ved indgreb efter denne bestemmelse påhviler det monopoltilsynet at følge retningslinjerne i § 7.

Bestemmelsen svarer i øvrigt i princippet til prisindseendelovens § 2, stk. 1 og 2, idet det dog foreslås, at monopoltilsynet i modsætning til efter prisindseendeloven får mulighed for at fastsætte højestepriser, også uden at der forinden er gennemført en undersøgelse i henhold til lovforslagets § 3.

Den hjemmel, monopoltilsynet efter prisindseende-